

PHÂN TÍCH NHÂN VẬT NHUẬN THỔ TRONG TÁC PHẨM CỔ HƯƠNG CỦA LỖ TẤN

1. Dàn ý phân tích nhân vật Nhuận Thổ trong tác phẩm Cổ hương của Lỗ Tấn

a. Mở bài: Giới thiệu tác giả Lỗ Tấn, tác phẩm cổ hương và nhân vật Nhuận Thổ.

b. Thân bài phân tích nhân vật Nhuận Thổ

- Tâm trạng nhà văn khi trở về quê cũ: thấy cảnh tiêu điều, tàn tạ của quê hương, khác xa so với quê hương trong kí ức đẹp đẽ của nhà văn.

- Sự tàn tạ của quê hương được thể hiện qua sự thay đổi của Nhuận Thổ.

Sự thay đổi ở ngoại hình: Nhuận Thổ xưa và nay.

Sự thay đổi ở tính cách: những hành vi, lời nói thể hiện sự thay đổi của Nhuận Thổ.

- Nguyên nhân của sự thay đổi đó: xã hội phong kiến bất công, thối nát đã bóp méo bản chất con người.

- Giá trị tố cáo của tác phẩm và ý nghĩa tư tưởng mà tác giả muốn đề cập.

c. Kết bài:

- Khái quát nội dung và nghệ thuật, nêu tư tưởng của nhà văn qua nhân vật Nhuận Thổ. Có thể nêu cảm xúc của em trước nhân vật này.

2. Phân tích nhân vật Nhuận Thổ trong tác phẩm Cổ hương của Lỗ Tấn

Lỗ Tấn (1881-1936), là nhà văn nổi tiếng người Trung Quốc, từng học nhiều ngành nghề khác nhau, thế nhưng qua một sự kiện khi ông học tập ở Nhật, Lỗ Tấn đã nhận ra một chân lý rằng chữa bệnh cho con người ở thể xác không bằng chữa bệnh cho con người ở tinh thần. Từ đó ông đã đổi hướng từ học y khoa sang làm văn chương để thay đổi tư tưởng cổ hủ, lạc hậu đậm chất phong kiến của người dân Trung Quốc giai đoạn bấy giờ, nhằm thay đổi xã hội một cách triệt để, nhằm cách mạng hóa đất nước. Tác phẩm tiêu biểu nhất của ông bao gồm tập truyện ngắn như AQ chính truyện, Bàng hoàng, Gào thét,... Các đề tài chính của Lỗ Tấn chủ yếu xoay quanh người nông dân, người lao động trong xã hội Trung Quốc cũ. Truyện ngắn Cổ hương là một tác phẩm nằm tập truyện ngắn Gào thét in năm 1923. Trong tác phẩm ngoài sự xuất hiện của nhân vật chính còn có một nhân vật khác góp phần làm nên nội dung chính của câu chuyện ấy là Nhuận Thổ, người bạn từ thuở tấm bé

của nhân vật "tôi". Mà trong lần trở về sau hai mươi năm xa cách quê hương, nhân vật "tôi" đã đặt rất nhiều những hy vọng, mộng tưởng về cuộc hội ngộ tốt đẹp, thì sự thay đổi của Nhuận Thổ khi trưởng thành đã khiến anh vô cùng thất vọng và buồn rầu.

Sau hai mươi năm sinh sống học tập và làm việc ở nơi xa, nhân vật "tôi" trở về quê hương để bán đi ngôi nhà cũ và đưa cả gia đình đến nơi ở mới. Cuộc trở về ấy đối với tác giả không hề vui vẻ gì, bởi nốt lằn này nữa thôi có lẽ anh sẽ không còn quay lại đây nữa, nơi vốn đã gắn bó với nhân vật "tôi" trong suốt những ngày thơ ấu. Cảnh vật quê hương xơ xác tiêu điều, hoang vắng, im lặng dưới vòm trời vàng úa, một thực cảnh in dấu sự thê lương. Và tại đây tác giả không chỉ chứng kiến sự thay đổi của cảnh vật mà còn phải chứng kiến cả sự thay đổi mạnh mẽ của con người, trong đó nhân vật Nhuận Thổ chính là nhân tố làm nên cái hồn của tác phẩm. Khi nghe tin Nhuận Thổ sẽ đến thăm, vốn tâm trạng đang buồn rầu của tác giả trước thực cảnh của quê hương lại trở nên phấn khởi và vui mừng, trong lòng nhân vật "tôi" vô cùng háo hức mong chờ cái lúc được hội ngộ với người bạn từng thân thiết năm nào.

Trong lúc ấy ký ức của nhân vật chính liên tục tràn về những ngày gia đình còn khá giả sung túc, vào cái ngày giỗ tổ linh đình 30 năm mới có một lần và cuộc gặp gỡ giữa hai đứa trẻ ngây thơ. Trong ký ức của nhân vật "tôi" Nhuận Thổ khi ấy là một đứa trẻ có ngoại hình đáng yêu, tràn đầy sức sống "khuôn mặt tròn trĩnh, nước da bánh mật, đầu đội mũ lông chiên bí tí teo, cổ đeo vòng bạc sáng loáng", rồi thì bàn tay "hồng hào, lạnh lẹn, mập mạp". Tác phong thì nhanh nhẹn, hay nói hay cười, hiểu nhiều biết nhiều, biết bầy cả chim khổng tước, lại biết cả bờ biển có những vỏ sò tuyệt đẹp, hay việc canh tra khởi vào ăn dưa hấu,... Tất cả những điều ấy khiến cho một cậu thiếu gia cả ngày chỉ sống trong 4 bức tường bọc vuông lấy cái sân như nhân vật "tôi" vô cùng thích thú, và hai đứa trẻ con mau chóng trở nên thân thiết mà không hề có khoảng cách. Điều đó thể hiện rõ nhất thông qua cái cách mà nhân vật Nhuận Thổ xưng hô "anh-em" với nhân vật chính, thân thiết gần gũi vô cùng.

Đặc biệt lúc hai đứa trẻ phải chia tay, Nhuận Thổ cứ khóc mãi mà không chịu về, sau đó ở dưới quê cậu còn nhờ bố gửi lên cho người anh em của mình mấy cái lông chim và một bọc vỏ sò, để nhắc nhở về tình cảm thân thiết đáng quý giữa cả hai. Một điểm sáng nữa ở nhân vật Nhuận Thổ lúc bé mà nhân vật "tôi" nhớ mãi và trân trọng ấy chính là cái vẻ thông minh lanh lợi, tự tin toát ra từ trong lời nói, tác phong và hành động của nhân vật này. Ngoài ra còn đáng quý ở chỗ Nhuận Thổ tuy là một cậu bé thế nhưng rất biết giữ lời hứa, trân trọng tình bạn dấu chỉ ngần ngại có một tháng tròn.

Tất cả những hồi ức tốt đẹp về người bạn bé thơ đã xa nhau hơn hai chục năm đang tràn đầy trong tâm trí, khiến nhân vật "tôi" trở nên mong chờ và háo hức với cuộc hội ngộ của cả hai thì hiện thực lại đem đến cho nhân vật này những sự thất vọng và buồn bã, đó là sự thay đổi hoàn toàn của Nhuận Thổ khi trưởng thành về tất cả mọi mặt. Nhuận Thổ đã không còn là Nhuận Thổ khi xưa, có lẽ rằng cuộc sống khó khăn đã mài dũa bào mòn khiến anh dường như biến thành một người khác. Không còn là một cậu bé mập mạp, tràn đầy sức sống như xưa, Nhuận Thổ trở thành một người đàn ông trưởng thành với thân hình cao lớn "nước da vàng sạm, lại có thêm những nếp răn sâu hoắm, ...mi mắt viền đỏ húp mọng lên", "anh đội một cái mũ lông chiên rách rưới, mặc một chiếc áo lông mỏng dính, người co ro cúm rúm, tay cầm một bọc giấy và một chiếc tẩu thuốc lá dài", "bàn tay vừa thô kệch vừa nặng nề, nứt nẻ như vỏ cây thông".

Tác phong thì trở nên co ro, khúm núm, mất hẳn cái vẻ linh hoạt nhanh nhẹn lúc bé, "dáng người phẳng phất như một pho tượng đá", trở nên trầm ngâm và lặng lẽ không còn hay nói hay cười như khi còn bé. Tuy nhiên tất cả những thay đổi ấy mới chỉ làm cho tác giả hụt hẫng và buồn rầu đôi chút vì giấc mộng bị sụp một góc nhỏ, thế nhưng chính những thay đổi về tình cảm, thái độ của Nhuận Thổ mới lại chính là cái khiến nhân vật "tôi" trở nên bàng hoàng, khiến tác giả "như điếng người đi" bởi hai tiếng "Bẩm ông!" khuôn phép, khúm núm của Nhuận Thổ. Như vậy đã không còn một Nhuận Thổ suốt ngày líu lo, xưng anh em với nhân vật chính nữa rồi, điều đó khiến ông thấy buồn bã và nuối tiếc vô cùng, không khí trở nên gượng gạo và tất cả những điều nhân vật "tôi" muốn nói dường như nghẹn bứ lại ở cổ, không cách nào nói tiếp được, chỉ còn cách im lặng, nhạt nhẽo.

Bên cạnh đó dưới cái nhìn của nhân vật "tôi" tính cách của Nhuận Thổ cũng không còn như xưa mà trở nên biến đổi dữ dội qua hai mươi năm của cuộc đời sóng gió, khó nhọc và nghèo túng. Sự nhanh nhẹn hoạt bát đã biến mất thay vào đó là sự nhu nhược, sống cam chịu, mất hẳn cái khí thế xông pha, tay cầm đinh ba sẵn sàng đâm con tra ăn trộm dưa lúc nhỏ. Giờ đây người ta chỉ thấy ở người đàn ông khốn khổ cái sự chậm chạp, trầm lặng, ngu độn bởi bị cái nghèo đói dày dụa. Và rồi điều khiến tác giả buồn bã hơn cả ấy là không chỉ trở nên đần độn mà Nhuận Thổ giờ đây lại còn sinh ra cả tính gian dối, khi vùi mấy chục bát vào đồng tro bếp để toan khi xúc tro mang đi thì lấy luôn.

Như vậy nguyên nhân chính dẫn tới sự ngăn cách giữa nhân vật tôi và Nhuận Thổ có lẽ bước đầu xuất phát từ sự khác nhau giữa người tri thức và người lao động, do chế độ phân biệt đẳng cấp trong xã hội Trung Quốc lúc bấy giờ. Bên cạnh đó sự thay đổi hoàn toàn của nhân vật của Nhuận Thổ lại chính là bắt nguồn từ chế độ phong kiến của Trung Quốc đã

khiến cho con người ta trở nên tha hóa, đánh mất dần hết những vẻ đẹp nguyên sơ, thiên chân của một con người.

Cổ hương đã đem lại cho người đọc những trang văn mang hơi hướng hồi ký, không chỉ đơn thuần là thuật lại chuyến hồi hương cuối cùng của tác giả, mà bên cạnh đó qua việc kể lại sự thay đổi của người bạn thuở nhỏ Nhuận Thổ, tác giả còn gián tiếp lên án phê phán xã hội phong kiến, đồng thời đặt ra vấn đề về con đường đi của người nông dân như Nhuận Thổ và xã hội lúc bấy giờ để độc giả cùng suy ngẫm.

3. Cảm nhận nhân vật Nhuận Thổ trong tác phẩm Cổ hương của Lỗ Tấn

“Cổ hương” là một truyện ngắn tiêu biểu trong những truyện ngắn xuất sắc của Lỗ Tấn về nông thôn Trung Quốc. Câu chuyện là kí ức về miền quê yêu dấu của tác giả, Trong một chuyến về quê, ông nhận thấy làng quê, người thân và bạn bè đều đổi khác. Nhuận Thổ – người bạn niên thiếu là nhân vật có nhiều biến đổi rõ nhất khiến tác giả rất đỗi ngạc nhiên: “Người đi vào là Nhuận Thổ. Tuy tôi nhận ra ngay là Nhuận Thổ nhưng lại không phải là Nhuận Thổ trong kí ức tôi”.

Đúng vậy. Nhuận Thổ đã thay đổi rất nhiều. Nhuận Thổ trong kí ức là một cậu bé khỏe mạnh, lanh lợi. Còn Nhuận Thổ bây giờ là một nông dân thực thụ, đông con, làm lụng vất vả, người co ro cúm rúm. Trong thời trước Nhuận Thổ là một cậu bé đẹp, khỏe mạnh, hoạt bát, lanh lợi. Mười tuổi, chú bé có “khuôn mặt tròn trĩnh. nước da bánh mật, đầu đội mũ lông chiên bé tí tẹo, cổ đeo vòng bạc sáng loáng”. Tuy ít tuổi, nhưng sống cuộc sống của làng quê, Nhuận Thổ tháo vát và hiểu biết rất nhiều điều. Nhuận Thổ biết cách bẫy chim khi tuyết xuống “quét lấy mọi khoảng đất trống, dùng một cái que ngắn chống một cái long lớn, rắc ít lúa lép, thấy chim tước xuống ăn, đứng đằng xa giật mạnh.

Nhuận Thổ hiểu rất nhiều các loại sò khác nhau, nào sò “mặt quỷ”, sò tay Phật”. Nhuận Thổ giúp bố đi canh dưa, đuổi lợn rừng, nhím, tra... Tấn phải thốt lên đầy khâm phục: “Trời! Nhuận Thổ hẳn biết nhiều chuyện lạ lùng lắm, kể không xiết”. Dường như lúc nào người đọc cũng bắt gặp ở Nhuận Thổ vẻ hào hứng, sự am hiểu cũng như tính sôi nổi, hồn nhiên. Hình ảnh Nhuận Thổ cổ đeo vòng bạc. tay lăm lăm chiếc đinh ba đang cố sức đâm theo một con “tra” giữa ruộng dưa trong một đêm trăng tuyệt đẹp in sâu trong tâm trí tác giả. Một chú bé khỏe mạnh, tháo vát. đáng yêu như Nhuận Thổ chắc sẽ có một tương lai tươi sáng.

Nhưng cuộc đời cậu lại trái ngược với những hứa hẹn đó. Sau những năm tháng cách xa, chú bé Nhuận Thổ mặt tròn, da ngăm giờ đây không còn nữa. Thay vào đó là hình ảnh một

người đàn ông khuôn mặt vàng xạm vì sương gió. một con người chậm chạp, nặng nề và đờ đẫn. Những nét khỏe mạnh, đẹp đẽ trước đều được thay bằng những nét là lạ, hằn sâu vất vả. "Cặp mắt giống hệt cặp mắt bố anh ngày trước, mi mắt viền đỏ húp mọng lên ". Mũ lông chiên ngày xưa lành lặn, xinh xắn thì nay "anh đội một cái mũ lông chiên rách tươm". Trước kia anh ăn mặc gọn ghẽ, tư thế hiên ngang thì bây giờ đây anh "mặc một chiếc áo bông mỏng dính, người co ro cúm rúm". Tác giả tiếp tục so sánh những nét thay đổi mà trở nên "vừa thô kệch, vừa nặng nề nứt nẻ như vỏ cây thông".

Nhuận Thổ đã thay đổi rất nhiều vì thế mới "không phải là Nhuận Thổ trong kí ức" của nhân vật Tấn. Không chỉ thay đổi bên ngoài mà tâm hồn của Nhuận Thổ cũng thay đổi quá nhiều. Trước kia Nhuận Thổ hồn nhiên mạnh dạn thì nay anh rụt rè, e ngại. Được gặp lại bạn, anh rất vui mừng, rất muốn được vô tư nói chuyện cười đùa như ngày xưa. Nhưng có một cái hố đã ngăn cách hai người. Đó chính là sự phân biệt địa vị xã hội. Họ đã xa cách nhau quá nhiều, đã thành người trên kẻ dưới. Người bạn ấu thơ nay trở thành người trí thức ở tầng lớp khác tầng lớp "quan lại" có địa vị trong xã hội. Vì lí do đó mà anh thấy cần thay đổi cách xưng hô: "Nhuận Thổ đứng dừng lại, nét mặt vừa hớn hờ vừa thê lương, môi mấp má, nhưng cũng không nói ra tiếng. Rồi bỗng anh lấy một dáng điệu cung kính, chào rất rành mạch: Bẩm ông". Không phải là anh khách khí. Trước thực tế phũ phàng, Nhuận Thổ không thể vô tư như khi còn nhỏ dại. ở đây người đọc thấy rõ vẻ mặt đầy mệt mỏi, cam chịu số phận của Nhuận Thổ. Trong cả cuộc nói chuyện, anh chỉ "bẩm" với "thưa". Anh chỉ biết lắc đầu chán nản khi nói về nỗi khổ bấy lâu nay. Anh không dám nói nhiều, khi không được hỏi anh chỉ còn biết trầm ngâm hút thuốc. Cuộc sống quá khổ cực ở một miền quê biển không chỉ khiến anh tiêu tụy ghê gớm mà còn thay đổi cả tinh thần. ý nghĩ của anh. "anh trở thành đàn độn, mù mẫm đi".

Tuy có nhiều nét thay đổi lớn nhưng Nhuận Thổ vẫn là một nông dân thuần phác, tốt bụng. Dường như vẫn còn một chút gì đó của hình ảnh cậu bé năm nào đọng lại trong anh. Vẫn như ngày nào anh đội mũ lông chiên (có phải năm tháng đã làm cho nó rách bươm?), anh không khách khí. vui vẻ tự mình xuống bếp rang cơm ăn. Và đặc biệt hơn cả anh vẫn dành tình cảm chân thành với gia đình Tấn. Anh gọi con đến chào, anh tặng quà cho bạn: món đậu xanh phơi khô "cây nhà lá vườn". Vẫn biết tình thế và địa vị có thay đổi, nhưng tình cảm của anh với gia đình Tấn vẫn chân thành không đổi khác.

Nhà văn Lỗ Tấn đã dành cho Nhuận Thổ tất cả những tình cảm yêu mến và thương xót của mình, đã thể hiện một cách sống động, chân thực và khắc khổ về anh. Nhuận Thổ là hình ảnh tiêu biểu cho những người nông dân đang phải sống bần cùng dưới sự áp bức bóc lột

dã man của chế độ phong kiến Trung Quốc thời bấy giờ. Anh sống khốn khổ nhưng rất chân tình với bạn bè khiến ai cũng thương cảm.

www.eLib.vn